

LA RECUPERACIÓ DE LA VINYA I EL VI A BARCELONA

Pau Moragas

Cooperativa L'Olivera

1. LA MASIA CAN CALOPA I LES VINYES DE BARCELONA: RECUPERAR LA CULTURA VITIVINÍCOLA DE LA CIUTAT I CERCAR ELS «VALORS AFEGITS» DEL VI

Que al municipi de Barcelona (polígon 1, parcel·la 1), a la masia dita Can Calopa, hi hagi una vinya productiva i que s'estigui elaborant el vi de la ciutat és una realitat relativament poc coneguda. Però el cert és que ja fa més de vint anys que es va iniciar el projecte i, actualment, representa una de les iniciatives que conviden a reflexionar —des de la ciutat i amb una copa de Vinyes de Barcelona— en temes com, per exemple, l'agricultura i el contínuum rural-urbà/mosaic territorial, l'alimentació sostenible i les metròpolis del futur o el paper de la natura, els paisatges cultivats i la qualitat de vida de les ciutats que vindran.

2. EVOLUCIÓ HISTÒRICA

La idea d'arribar a elaborar vins a la ciutat de Barcelona nasqué de l'alcalde Joan Clos i de la voluntat de situar Barcelona com a capital vitivinícola de la Mediterrània. Seguint l'exemple d'altres vinyes urbanes europees (Lausana, París, Lisboa, Montpeller...), va proposar recuperar el cultiu de la vinya al municipi. El lloc triat va ser la masia Can Calopa de Dalt, de propietat municipal i amb una superfície agrària suficient per a plantejar la plantació de vinya. Per a tal propòsit, va comptar amb el suport tècnic de l'endòleg Josep Lluís Pérez, reconegut pel seu paper en la renaixença del Priorat. El projecte va començar l'any 2000 i es van executar treballs d'arranjament dels terrenys, de plantació de la vinya (unes 3 ha) i d'adaptació d'una part de la masia per a l'elaboració de vi. La proposta enològica consistia a elaborar dos vins agrupant diferents varietats singulars, el Vinyes de Collserola i el Vinyes de Barcelona, que fossin el reflex de la cultura vitivinícola mediterrània. També es va voler igualment vincular al sector econòmic del vi, conscients de les possibilitats que oferia tenir una vinya i elaborar un vi a la ciu-

Pau Moragas

tat de Barcelona. Es va crear un «Parlament del Vi» i es van fer diferents reunions i trobades per impulsar i potenciar el projecte.

Les dificultats d'un projecte ambiciós i d'aquestes característiques, unides a diferents accions de rebuig per part de diverses entitats cíviques (grups ecologistes, associacions de veïns) i partits polítics, van obligar a replantejar l'orientació del conjunt de la proposta. En aquest moment, el dissenyador Claret Serrahima (responsable de la comunicació gràfica de L'Olivera i col·laborador de l'Ajuntament de Barcelona) proposà directament a l'alcalde la reconversió de la masia en un centre que aportés un valor singular a la ciutat, unida a una proposta amb altres masies de la serra de Collserola. D'aquesta manera, el projecte de la masia Can Calopa podria afegir altres valors (socials, mediambientals, cívics, culturals) a la proposta inicial. Així, la cooperativa L'Olivera, que duia a terme des de l'any 1974 una iniciativa d'inclusió social i d'agricultura a Vallbona de les Monges (Costers del Segre), passà a gestionar el projecte des de l'any 2010, en conveni amb l'Ajuntament de la ciutat.

3. LA MASIA CAN CALOPA EN L'ACTUALITAT

Durant aquests onze anys de presència a la masia, des de L'Olivera s'ha intentat bastir un projecte vitivinícola que englobés diferents vessants. En la seva dimensió productiva, elaborant un vi singular, que es comercialitza des de fa tres anys i disponible per a la ciutadania, però, alhora, incorporant altres elements que hem anomenat «valors afegits»; en la dimensió social, entenent que l'agricultura i l'elaboració de vins és un àmbit d'inclusió de capacitats diferents; en la dimensió territorial, vinculant-nos a altres experiències productives de Collserola i de l'àmbit periurbà, cultivant les vinyes del Parc Agrari de Sabadell i una finca d'oliveres veïna; en la dimensió gastronòmica i enoturística, passant a transformar la masia en una vinoteca (La Vinoteca de Can Calopa) i oferint diferents modalitats de visites i experiències; en la dimensió pública, participant en diferents iniciatives de suport públic a l'agricultura periurbana, i en la dimensió patrimonial o cultural, intentant que la vinya i el vi siguin elements de comunicació d'una cultura agroalimentària més àmplia. Actualment, el grup que forma part de Can Calopa consisteix en dotze joves en procés d'inclusió i dotze professionals que els acompanyen en l'àmbit productiu i de la vida personal.

4. PLANTEJAMENTS DE FUTUR

La realitat del projecte ens anima a treballar en diferents àrees per garantir la seva sostenibilitat: arrelament institucional i consolidació de la propos-

La recuperació de la vinya i el vi a Barcelona

ta en el marc de la col·laboració amb l'Ajuntament; finançament de les inversions en marxa per reestructurar la vinya i adaptar el celler; consolidació de l'equip de treball i proposta de noves activitats d'agricultura periurbana.

La realitat ens ofereix suficients elements per confiar que la proposta és actual i rellevant per a la ciutat de Barcelona, que segurament veurà com l'alimentació i la gestió dels espais no urbans esdevindran elements estratègics en la seva governança de futur.